

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

מבשרי אחזה

בית ספר לרפואה שלמה
על פי משנת הבעל שם טוב

עם מו"ר הרב סטבסקי ועם ד"ר חיים רוזנטל

מפגש כ|סדר הכנעה הבדלה והמתקה בנפש האדם

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

עבודת האדם והעולם	תוכן	עבודה בנפש
עבודת הנסיונות	תהו	הכנעה
עבודת הברורים	תורה	הבדלה
עבודת היחודים	ימות המשיח	המתקה

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

ג' שְׁלֵבֵי הַתִּקּוּן : "אֶתְּכַפֵּיָא - אֶפְרָשָׂא - אֶתְּהַפְּכָא" "הַכְנַעָה - הַבְּדִלָה - הַמִּתְקָה"

לפי מסורת התורה שבכתב ושבעל פה
המפתח לתיקון האדם והעולם
עובר דרך שלושה שלבים.

המפתח והכלי לתיקון העולם בכללותו כיחידה כוללת
והמפתח והכלי לתיקון האדם בפרט
בהתמודדות עם מצבי גופו ונפשו ורוחו ונשמתו
מנוסח בשלושה שלבים המכונים :
"הכנעה הבדלה והמתקה".

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

"סור מרע, ועשה טוב, ושכן לעולם" {תהלים לו כז}

א- הכנעה	ב. הבדלה	ג. המתקה
"סור מרע"	"ועשה טוב"	"ושכן לעולם"

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

"הכנעה" היא תנועה בנפש.

"הבדלה" היא תנועה ברוח.

"המתקה" היא תנועה בנשמה.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

”על ידי גִּדּוּל הַכִּנְעָה שֶׁמִּכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ כָּאִין, וּמַשְׁתַּף עַצְמוֹ עִם כָּל הַנִּבְרָאִים, וְאִין בּוֹ שׁוֹם הַתְּנַשְּׂאוֹת עַל שׁוֹם דְּבָר, עַל יְדֵי הַכִּנְעָה זֹאת אִם הוּא בָּלָב אָמַת לְאָמָתוֹ - תִּכָּף יֵשׁ הַבְּדִלָּה, וּבְדִלִּים מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּסְכִּים וְהַחוּמוֹת.

כִּי עַל יְדֵי הַכִּנְעָה אֲמִתִּית וּמַשְׁתַּף עַצְמוֹ עִם כָּל בַּעַל חַי - אִזּוּ בְּדִלִין כָּל הַמַּסְכִּים.

וְעַל יְדֵי הַבְּדִלָּה הַזֶּה - בָּא לְהַמְתִּיקָה אֲמִתִּית, עַד שֶׁנִּפְשׁוֹ נִכְלָלַת בְּאוֹר אֵין סוּף. וּכְשֶׁמִּסִּיר הַמַּסְכִּים - וַיֵּרָא כִּי אֵין שָׁם חוּמָה וְלֹא מָסָךְ. וּכְשֶׁמִּסִּיר הַמָּסָךְ הַמְבָדִיל בְּבַחֲינֹת הַבְּדִלָּה : שֶׁבְּדִלִין מִמֶּנּוּ מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, מַחֲשָׁבוֹת בְּטִלוֹת - עַד שֶׁזִּזְכָּה לְסוּד הַמְתִּיקָה : שֶׁמִּדְבֵּק עַצְמוֹ בְּאוֹר אֱלֹהוֹת אוֹר אֵין סוּף.”

[ספר עמוד התפילה ח"א אות נו]

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

"הַכְנָעָה"

**"הכנעה" היא תנועה בנפש
של קבלה והשלמה מול המציאות
ושל כפיה והתגברות הנפש האלוקית על הנפש הבהמית
וניצחון עליו.**

**קבלה והשלמה מול המציאות – הכנעה עצמית:
"אם בעיניו הגון – בעיני לא כל שכן".**

**כפיה והתגברות הנפש האלוקית על הנפש הבהמית:
היכולת להגיד "לא" לתאוות הנפש הבהמית.**

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

"הַבְּדֵלָה"

"הבדלה" היא תנועה ברוח
של היבדלות והרחקת האדם בכל כוחותיו
מתאוות הרוח הבהמית
וממצבים קודמים
עד שמגיע להיבדלות מכל הזדהות
עם תאוות הרוח הבהמית.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

"הַמִּתְקָה"

**"המתקה" היא תנועה בנשמה
של לקיחת דבר שלילי והפיכתו לשימוש חיובי.**

לאחר שלב ההכנעה וההבדלה
של כוח התאוה של הנפש הבהמית
ניתן להשתמש בכוח זה לצורך מצווה.

לאחר שלב ההכנעה וההבדלה
של כוח התאוה של הנפש הבהמית
ניתן להשתמש בכוח זה לצורך מצווה.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

"וְאִם יָבֹא לוֹ תַּאֲוֹת עוֹלָם הִזָּה – יִרְחִיק מִמֶּחֱשַׁבְתּוֹ, וַיִּבָּזֶה
הַתַּאֲוָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׁנֹאוֹי וּמְאוֹס אֲצָלוֹ.
וַיִּרְגֵּיל יֵצֶר הַטּוֹב עַל יֵצֶר הָרַע וְתַאֲוֹתָיו – וּבָזָה יִכְנִיעַם.
וְשָׁלָא יִהְיֶה לוֹ עֲצָבוֹת כָּלֹל כְּשָׁלָא יִהְיֶה תַּאֲוֹת עוֹלָם הִזָּה.
אֶלָּא אֲדַרְבָּא: יִשְׁמַח מְאֹד בְּמָה שֶׁהוּא זֹכֶה לְהַכְנִיעַ תַּאֲוֹתָיו לְשֵׁם
כְּבוֹד הַבּוֹרָא וְתִבְרֵךְ.
וּבָזָה, כַּאֲשֶׁר לֹא יִמָּשֵׁךְ אַחֲרֵי תַּאֲוֹתָיו, אֲפִלּוּ בַּמֶּחֱשָׁבָה,
וַיִּבָּזֶה אוֹתָהּ – יִכְנִיעַ מְאֹד הַקְּלָפוֹת.
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֶהָר {ח"א פ"י וירא ק ע"ב}: וְבַר לֵבָב – דָּלָא אִמְשִׁיד
לְרַעוּתִיהָ, וְלֹא בָּתֵּר בְּנֵי אָדָם.
וַיִּתְּבוּדֵד תְּמִיד מִחֲשַׁבְתּוֹ עִם הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא תִּדְבֵּק בּוֹ.
וַיֹּאמֶר תְּמִיד בַּמֶּחֱשַׁבְתּוֹ: מְתִי אֶזְכָּה שִׁישְׁכֹּן עִמִּי אֹר הַשְּׂכִינָה".
[ספר צוואות מריב"ש טוב והנהגות ישרות שער ז]

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

הַרַע נִכְנַע לְטוֹב	הַכְנָעָה
הַטוֹב נִבְדָּל מִהַרַע	הַבְדָּלָה
הַרַע הוֹפֵךְ לְטוֹב	הַמִּתְקָה

ע"י בְּזוּי הַרַע וְהַחִיצוֹנִיּוֹת שָׁבוּ	הַכְנָעָה
ע"י הִרְחָקָה וְהַפְסָקָת הַהִזְדָּחוֹת מִמֶּנּוּ	הַבְדָּלָה
ע"י הַשְׁקָעַת אוֹתָם הַכָּחוֹת בְּקִדְשָׁה	הַמִּתְקָה

[ספר אגרת הגאולה ח"ב עמ' סו-סז]

מִבְּשָׂרֵי
אֲחִיזָה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה מול תאוות הנפש הבהמית

תאוות אכילה

מבשרי
אחזה

מפגש כ' סדר הכנעה הבדלה והמתקה בנפש האדם

יב

בית ספר לרפואה שלמה על פי משנת הבעל שם טוב

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה מול הרוח הבהמית

אכזבה מול היחס חברתי
כלפי העלבון והאכזבה

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

הגדרת תנועות הרוח והנפש בשלבי הכנעה הבדלה והמתקה

"עבודת ה**הכנעה** פירושה - ביזוי היצר והרצון הנפול
והמחשבה הנפולה והרגש והדבור הנפול והמעשה הנפול,
והחרדה מפניהם.

ה**הבדלה** היא ההרחקה, הבריחה, והפרדה מהם והפסקת
ההזדהות עם אותה התאוה.

ה**המתקה** היא עליית הרצון והמחשבה וההרגש והדבור
והמעשה, והדבקות בבורא ברצונו ובתענוגו יתברך".

[ספר אגרת הגאולה ח"ב עמ' סד]

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה מול מידת הקנאה של הרוח הבהמית

אמירה עצמית הפועלת **הכנעה** :
"מגיע לו ולא מגיע לי".

אמירה עצמית הפועלת **הבדלה** :
"זה מאת ה' שאין לי את הדבר ששייך לו".

אמירה עצמית הפועלת **המתקה** :
"זהו לטובתי שיש לי את שלי בלבד
ושאין לי מה שיש לו".

מבשרי
אחזה

הַכִּנְעָה הַבְּדִלָּה וְהַמִּתְקָה בְּתוֹעוֹת הַנֶּפֶשׁ

"בְּזוֹי הָרַע – הוּא הַכִּנְעָתוֹ".

"הַבְּדִלָּה מִדְּבַר רַע – הוּא עַל יְדֵי הַפְּסָקָה

הַהִזְדָּהוּת עִמּוֹ וְהַבְּרִיחָה אֶל הַטּוֹב".

"הַשְׁקָעַת אַתֶּם לַחֹת הַנֶּפֶשׁ הַמְּשַׁחֲרָרִים

בְּקִדְשָׁה – הִיא הַמִּתְקָתָם".

מִבְּשָׂרִי
אֶחָזֶה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה בעבודת ה'

הכנעה	ע"י מצוות לא תעשה
הבדלה	ע"י מצוות עשה ותפלה
המתקה	ע"י תלמוד תורה

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה בלימוד התורה

הכנעה	ע"י שלומד מה שקשה לו
הבדלה	ע"י שלומד על מנת להמליך את הבורא
המתקה	ע"י שלומד ומתענג על כל חלקי תורת ה'

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

הגדרת תנועות כוחות הנפש והרוח בשלבי הכנעה הבדלה והמתקה

"הכנעה" : היכולת להיכנע ולהשלים

וע"י זה להכניע את תאוות הנפש והרוח הבהמית
{ זוה"ק ח"א עט ע"ב וקלט ע"ב ועוד }.

"הבדלה" : היכולת להבדיל את כוחות הנפש מהמצב

ולהסתכל על המצב מבחוץ

בחינת { זוה"ק ח"ג קיט ע"ב ותניא ח"א פרק יב ויז ול ונא } : "מוח שליט על הלב בתולדתו"
ולעשות מה שצריך לתועלת בכל מצב.

"המתקה" : היכולת להפוך מצב שלילי לטובה

בחינת { ספר בעל שם טוב על התורה פרשת נח אות קנו } : "ההופך שונאו לאוהבו" ו"הופך שונא
לאוהב".

מבשרי
אחזה

הכנעה הבדלה והמתקה בעולם הרגש והדבור

"יכון בכל דבור הכנעה והבדלה והמתקה.
פרוש: שיצא ממדת הגבורה, שלא ללמד חוב על בני אדם,
רק שיכנס ברחמים וילמד זכות על כלם, ג
ם שרואה דברי כעירות מחברו.
ירגיש שהוא לטובתו: שיבחין בעצמו שיש בו שמץ מנהו".
[ספר כתר שם טוב ח"ב תקנ"ה תורה נט וס' בעש"ט עה"ת פר' בראשית אות קכא]

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

דוגמא להכנעה הבדלה והמתקה מול כאב ואכזבה

הכנעה	"מגיע לי"
הבדלה	"זה מאת ה'"
המתקה	"זה לטובתי"

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

סדר העבודה של הכנעה הבדלה והמתקה בכוחות הרצון

מבשרי
אחזה

מפגש כ' סדר הכנעה הבדלה והמתקה בנפש האדם

כב

בית ספר לרפואה שלמה על פי משנת הבעל שם טוב

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

הַ כְּ נָ עַ ה

מִבְּשָׂרֵי
אֲחֻזָּה

מפגש כ' סדר הכנעה הבדלה והמתקה בנפש האדם

כג

בית ספר לרפואה שלמה על פי משנת הבעל שם טוב

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

לְהִתְבּוֹנֵן : עומדים לפני כעת **שני רצונות** שעלי לזהות בבהירות :

רצון אחד קרוב וברור שממלא אותי לדבר תאוה מסוים,

ועוד אחד מקיף וכללי ורחוק ממני האומר לי לא להיכנע לאותה התאוה.

לְבַדּוֹק את רמת ההשתוות וההזדהות שלי עם הרצון הקרוב וכן כלפי הרצון המקיף.

לְהִתְבּוֹנֵן מה תהיה התוצאה בי ובעולם באם אבחר לקיים את הרצון הקרוב,

ומה התוצאה כנ"ל באם אבחר לקיים את הרצון השני.

לְהִתְבּוֹנֵן וְלִרְאוֹת : כיצד הרצון השני טוב לי ולעולם, וכיצד הרצון הקרוב מזיק,

ומה מרוויחים ע"י בחירת קיום הרצון הטוב,

ומה מפסידים ומקלקלים ע"י בחירת קיום הרצון הרע.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

מכאן והלאה אני מתחיל **לְקַרְא** לרצון הקרוב בשם "רצון הרע"
ולרצון המקיף "רצון הטוב".

לְהַתְּבַוֵּן: מה חסר ודרוש לי על מנת שאוכל **להכניע** את הרצון הרע מפני הרצון הטוב
ושיהיה לי הכוח והחפץ והחשק **לבחור** ברצון הטוב.

להתחיל **לְבַזֵּת** את הרצון הרע ו**לִזְמַר** בפה מלא: לא שווה לי ולא מתאים לנשמתי ולתפקידי
ומעמדי רצון זה כלל.

ואם אני כעת בוחר בו ובקיומו אני מחשיך את נשמתי ומוריד את עצמי ומפסיד את קרבת
ה' ומונע את אור ה' ממני ומהעולם!

ומוסיף **לְבַזֵּת** ו**לְגַנוֹת** רצון זה ו**לְהוֹרִיד** חֲשִׁיבוֹתָיו בעיני עד שיהיה מאוס עלי מאד ו**יכנע** בלבי.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א'ל חי העולמים

הַ בְּ עַל ה

מִבְּשָׂרֵי
אֲחֻזָּה

מפגש כ' סדר הכנעה הבדלה והמתקה בנפש האדם

כו

בית ספר לרפואה שלמה על פי משנת הבעל שם טוב

לְרוֹמִם וּלְשִׁבַּח את הרצון הטוב ולומר בפה מלא: שווה לי ומתאים לנשמת
ולתפקידי ולמעמדי רצון זה וע"י בחירה בו ובקיומו ישכון אור ה' בי ובעולם.

לשבח ולהעלות חשיבותו בעיני מאד עד שיהיה לי מציאת חן אמיתית
ואמשך אחריו, **וְאֹמַר** [שירה"ש א ד]: "מְשַׁכְּנִי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה - הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ
חֲדָרָיו, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ", "יָדִיד נֶפֶשׁ אָב הֶרְחֵמֶן: **מְשׁוֹךְ עֲבָדְךָ אֶל רְצוֹנְךָ - יְרוּץ**
עֲבָדְךָ כְּמוֹ אֵיל", עד **שְׁאַשְׁתּוּהָ וְאַזְדָּהָה** עמו לחלוטין **וְאַרְצָה** בו ממש.

להתבונן כיצד אני יכול **לְהַבְדִּיל** עצמי מכל השתוות והזדהות עם הרצון הרע
הדחוי ו**לְמְשׁוֹךְ** עצמי אל השתוות והזדהות עם הרצון הטוב בקביעות **ולהעריך**
מה נפשי מרויחה במדרגתה בקרבת ה' על ידי זה.

מבשרי
אחזה

בעזרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

הַמִּתְקָה

כעת שאני מְשַׁתְּוֶה וּמְזַדְּהָה עם הרצון הטוב והנעלה,

טוב לְהִתְבּוֹנֵן כִּיצַד לְהַפְעִיל את אותם כוחות רצון שהזדהו קודם
לכן עם הרצון הדחוי - אל צד הטוב והקדושה באופן הכשר הטהור
והמועיל,

והיא הַמִּתְקָה אותם הכוחות הנפולים ותיקונם.

[ספר אגרת הגאולה ח"ב עמ' סד-סז]

מִבְּשָׂרִי
אֶחָזֶה